Γνωρίζοντας 'Το μυαλό του Θεού' (Βασ. Πετρουλέας, Δρ. Φυσικός, Ε.ΚΕ.Φ.Ε. Δημόκριτος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 24 Φεβρουαρίου, 2011

Πῶς «Ὁ Θεὸς» ἐκτόξευσε τὶς πωλήσεις τοῦ πρώτου βιβλίου τοῦ Hawking.

Ὅταν τὸ 1988 κυκλοφόρησε τὸ βιβλίο «Τὸ χρονικό τοῦ χρόνου» (“A Brief History Of Time”) τοῦ Stephen Hawking, κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ φανταστεῖ τὴν τεράστια κυκλοφορία ποὺ θὰ εἶχε. Ἕξι ἑκατομμύρια ἀντίτυπα πωλήσεις, ἐννέα ἑκατομμύρια συνολικὰ σὲ κυκλοφορία. Εἶναι γεγονὸς ὅτι ἡ ἐπιστημονικὴ δραστηριότητα τοῦ Hawking, παρὰ τὴ βαριά του μυοπάθεια, προκαλεῖ μεγάλη ἐντύπωση. Δύσκολα ὅμως αὐτὸ θὰ ἐξηγοῦσε τὴν πώληση ἕξι ἑκατομμυρίων ἀντιτύπων ἑνὸς ἐπιστημονικοῦ βιβλίου πού, παρὰ τὴν ἐκλαΐκευσή του, εἶναι ἀρκετὰ δυσνόητο (τὸ πιὸ διαδεδομένο καὶ λιγότερο διαβασμένο ἐπιστημονικὸ βιβλίο, εἶπαν μερικοί!). Ἡ ἐμπορικὴ ἐπιτυχία ἀποδίδεται ἀπὸ πολλοὺς στὶς ἀναφορὲς τοῦ συγγραφέα στὸν Θεό. Ἐὰν τὸ βιβλίο δὲν περιεῖχε μεταφυσικὲς προεκτάσεις, ἐλάχιστοι θὰ τὸ ἀγόραζαν. «Ὁ Θεὸς ἐκτόξευσε τὸ βιβλίο τοῦ Hawking στὴν λίστα τῶν bestsellers» παρατήρησε ἀρθρογράφος τῆς «Guardian».

Συμπέραινε στὸ βιβλίο αὐτὸ ὁ Hawking: «Ἐὰν ἀνακαλύψουμε μία πλήρη θεωρία τοῦ σύμπαντος, αὐτὴ ἐν καιρῷ θὰ γίνει κατανοητὴ ἀπ᾽ τὸν καθένα. Τότε ὅλοι μαζὶ θὰ συζητήσουμε, τὸ γιατί ἐμεῖς καὶ τὸ σύμπαν ὑπάρχουμε. Ἐὰν βροῦμε τὴν ἀπάντηση, αὐτὸ θὰ εἶναι ὁ θρίαμβος τῆς ἀνθρώπινης σκέψης, διότι τότε θὰ γνωρίζουμε τὸ μυαλὸ τοῦ Θεοῦ».

Τὸ νέο βιβλίο: «Ὁ Μεγάλος Σχεδιασμὸς»

Τὸν περασμένο Σεπτέμβριο ὁ Hawking προχώρησε στὴν ἔκδοση ἑνὸς νέου βιβλίου, μαζὶ μὲ τὸν L. Mlodinow, μὲ τίτλο «Ὁ Μεγάλος Σχεδιασμὸς» (The Grand Design). Τὸ νέο βιβλίο ἐξετάζει, τὸ ἀπὸ ποῦ προῆλθε τὸ σύμπαν καὶ γιατί οἱ νόμοι του εἶναι τόσο λεπτὰ ρυθμισμένοι, ὥστε νὰ ἐπιτρέπουν τὴν ὕπαρξή μας. Ἀκόμη καὶ ἡ ἐλάχιστη ἀλλοίωση τῶν σταθερῶν, ποὺ ἐλέγχουν τὴν σύνθεση τῶν πυρήνων, θὰ παρήγαγε ἕνα σύμπαν χωρὶς ἄνθρακα καὶ χωρὶς ὀξυγόνο καὶ ἑπομένως χωρὶς ἀνθρώπους. «Τὸ σύμπαν καὶ οἱ νόμοι του ἐμφανίζονται νὰ ἔχουν ἕνα σχέδιο κομμένο καὶ ραμμένο στὰ μέτρα μας. Αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγηθεῖ εὔκολα καὶ ἐγείρεται τὸ ἐρώτημα, γιατί νὰ εἶναι ἔτσι τὰ πράγματα».

Οἱ συγγραφεῖς, γιὰ νὰ ἀπαντήσουν στὸ ἐρώτημα, καταφεύγουν στὶς ἀποκαλούμενες

θεωρίες-Μ, οἱ ὁποῖες μποροῦν νὰ προβλέψουν ἕνα τεράστιο ἀριθμὸ συμπάντων. Τὸ κάθε σύμπαν ἔχει διαφορετικοὺς νόμους, τὸ δικό μας ἔτυχε νὰ ἔχει νόμους ποὺ εὐνοοῦν τὴν ζωή. Μετὰ ἀπὸ πολύπλοκους συλλογισμοὺς συμπεραίνουν, ὅτι ἡ Δημιουργία ἔγινε «αὐθόρμητα», «δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπικαλεσθοῦμε τὸν Θεὸ ... γιὰ νὰ ξεκινήσει τὴν πορεία του τὸ Σύμπαν». Αὐτὴ εἶναι ἴσως ἡ μόνη ἀναφορὰ τοῦ βιβλίου στὸν Θεό, ἀρκετὴ ὅμως γιὰ νὰ προκαλέσει εὐρεία διαφήμιση τοῦ βιβλίου. «Hawking: Ὁ Θεὸς δὲν δημιούργησε τὸ σύμπαν», ἀνακοίνωσαν οἱ «Times» πολὺ πρὶν κυκλοφορήσει τὸ βιβλίο καὶ ἡ εἴδηση αὐτὴ ταξίδεψε σὲ ὅλο τὸν κόσμο.

Στηριζόμενος σὲ μιὰ θεωρία, ποὺ δὲν ἔχει καμία πειραματικὴ στήριξη.

Ἡ ὑπόθεση τῶν πολλῶν συμπάντων εἶναι παλιά. Ἐδῶ παρουσιάζεται σὰν πρόβλεψη μιᾶς ἐξαιρετικὰ πολύπλοκης (ὑποθέτει χώρους 11 διαστάσεων κ.ο.κ.) καὶ ἀμφισβητούμενης ἐπιστημονικῆς θεωρίας. Ὅπως παρατηρεῖ στὸ περιοδικὸ «Scientific American» ὁ βραβευμένο ἐπιστημονικὸς συγγραφέας John Horgan, ὁ ὁποῖος καὶ ἐπικρίνει τὸ νέο βιβλίο; «Ἡ θεωρία-Μ ἐμφανίζεται σὲ σχεδὸν ἄπειρες παραλλαγές, οἱ ὁποῖες «προβλέπουν» ἕνα σχεδὸν ἄπειρο ἀριθμὸ δυνατῶν συμπάντων», δηλαδὴ μπορεῖς νὰ προβλέψεις ὅ,τι θέλεις μὲ τὶς θεωρίες αὐτὲς καὶ **«φυσικὰ μιὰ θεωρία ποὺ προβλέπει τὰ πάντα στὴν πραγματικότητα δὲν προβλέπει τίποτα»**.

Ἐξ ἄλλου ο μεγάλος μαθηματικὸς καὶ πρώην συνεργάτης τοῦ Hawking Roger Penrose σχολιάζει ὅτι, ἀντίθετα μὲ τὸν βασικὸ πυρήνα τῆς κβαντομηχανικῆς, **«ἡ θεωρία-Μ δὲν ἔχει καμία ἀπολύτως πειραματικὴ ὑποστήριξη»**.

Ὁ διάσημος κοσμολόγος Paul Davies πάλι σχολιάζει: «Τὰ πολλαπλὰ σύμπαντα ἔρχονται μὲ βαριὲς ἀποσκευές: ἕνα πρωταρχικὸ χῶρο-χρόνο ποὺ φιλοξενεῖ ὅλες αὐτὲς τὶς χωριστὲς “ἐκρήξεις”, ἕνα μηχανισμὸ ἐκκίνησης τῶν ἐκρήξεων, φυσικὰ πεδία γιὰ νὰ ἐποικιστοῦν μὲ ὕλη τὰ διάφορα σύμπαντα καὶ μιὰ ἐπιλογὴ δυνάμεων ποὺ νὰ κάνουν δυνατὰ τὰ πιὸ πάνω. Οἱ Κοσμολόγοι, ποὺ ὑποστηρίζουν τέτοιες θεωρίες, ὁραματίζονται σαρωτικοὺς μετὰ-νόμους, οἱ ὁποῖοι διαποτίζουν τὸ πολυ-σύμπαν καὶ γεννοῦν χωριστοὺς νόμους γιὰ κάθε σύμπαν. **Οἱ μετα-νόμοι παραμένουν ἀνεξήγητοι, αἰώνιοι, ἀναλλοίωτοι.** Ἁπλῶς συμβαίνει νὰ ὑπάρχουν καὶ θὰ πρέπει νὰ θεωρηθοῦν δεδομένοι. Ἀπ᾽ αὐτὴ τὴν ἄποψη οἱ μετανόμοι **ἔχουν τὴν ἴδια ὑπόσταση μὲ ἕναν ἀνεξήγητο ὑπερβατικὸ Θεό!**».

Ὁ Hawking κάνει λοιπὸν ἕνα ἀλαζονικὸ ἄλμα στηριζόμενος σὲ μιὰ θεωρία, ἡ ὁποία δὲν ἔχει καμία πειραματικὴ ὑποστήριξη καὶ οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐλεγχθεῖ κάποτε πειραματικά. Κάποιος σχολίασε, ὅτι ἔχοντας δημιουργήσει προσδοκίες ἀπὸ τὸ πρῶτο βιβλίο καὶ βλέποντας τὰ χρόνια νὰ περνοῦν, ἤδη εἶναι 68 χρόνων καὶ ἔχει συνταξιοδοτηθεῖ, δὲν ἤθελε νὰ ἀφήσει τὴν ἀνθρωπότητα χωρὶς τὴν ἐλπίδα μίας πλήρους θεωρίας τοῦ σύμπαντος!

Μία Ἀπορία

Μὲ βάση τὸ ἕνα καὶ μοναδικὸ σύμπαν, στὸ ὁποῖο κατοικοῦμε, καὶ τὴ θεωρία τῆς ἐξελίξεως ὁ "πολύς" Richard Dawkins (ὁ γνωστὸς ἄθεος βιολόγος) κατέληξε πρὸ πολλοῦ στὸ συμπέρασμα ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός. Ἦταν δὲ τόσο πεπεισμένος γι᾽ αὐτὸ ποὺ χρηματοδότησε καὶ τὶς γνωστὲς διαφημίσεις στὰ λεωφορεῖα τῆς Ἀθεΐας στὴν Ἀγγλία, ὥστε νὰ πληροφορηθοῦν τὸ … πόρισμα αὐτὸ τῆς ἐπιστήμης ἀκόμη καὶ ὅσοι δὲν εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ διαβάσουν τὰ βιβλία του! Ὁ συμπατριώτης του, «πολὺς» καὶ αὐτὸς Stephen Hawking, διαπίστωσε ὅτι τὸ σύμπαν μας καὶ οἱ νόμοι ποὺ τὸ διέπουν προϋποθέτουν σχεδιασμὸ ἀπὸ ἀνώτερο Ὄν. Μόνο καταφεύγοντας σὲ ἄπειρα παράλληλα σύμπαντα μὲ τυχαῖα κατανομὴ τῶν φυσικῶν νόμων, θὰ μποροῦσε κανεὶς (κατὰ τὴ γνώμη του) νὰ ἀποκλείσει Θεὸ Δημιουργό! Νομίζουμε ὅτι ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ πρέπει νὰ ζητήσει συγγνώμη ἀπὸ τὸν ἄλλο. Εἴτε ο Dawkins, διότι βιάστηκε νὰ βγάλει τὰ συμπεράσματά του, εἴτε ὁ Hawking, διότι δὲν πίστεψε τὰ κατὰ τοῦ Θεοῦ ἐπιχειρήματα τοῦ Dawkins καὶ ἔκανε τόσο κόπο νὰ ἀναζητήσει νέα! Ἢ μήπως … καὶ οἱ δυὸ θὰ πρέπει νὰ ζητήσουν συγγνώμη ἀπὸ τοὺς ἀναγνῶστες τους, διότι ἐξωθοῦν τὴν ἐπιστήμη πέρα ἀπ᾽ τὰ ὅριά της μὲ στόχο τὴν προώθηση τῶν ἀθέων ἰδεῶν τους ἢ τὴν προβολή τους ἢ … τέλος πάντων τὴν πώληση τῶν βιβλίων τους;

Ἡ ἀλήθεια τῆς ἐπιστήμης καὶ ἡ Ἀλήθεια περὶ τοῦ Θεοῦ

Ἡ ἀλήθεια ποὺ ἔχει προσεγγίσει ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἕνα πάρα πολὺ μικρὸ μέρος τῆς ἀλήθειας περὶ τῆς ὑλικῆς Δημιουργίας, ἡ ὁποία μὲ τὴ σειρά της εἶναι ἕνα ἀπειροελάχιστο μέρος τῆς ὅλης ἀλήθειας περὶ Θεοῦ. Ἀντιπροσωπεύει μόνο τὴν Σοφία τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἐκδηλώνεται μηχανιστικὰ στὸν πεπερασμένο ὑλικὸ κόσμο μας. Ὅταν λοιπὸν προσπαθεῖ κανεὶς νὰ προσεγγίσει τὸν Θεὸ μόνο μέσῳ τῶν φυσικῶν παρατηρήσεων, τὸ πολὺ-πολὺ νὰ κερδίσει ἕνα Θεό, Σοφό, μέν, ἀλλὰ ἀπρόσωπο. Καὶ πῶς νὰ καυχηθεῖ ἢ νὰ ἀκουμπήσει κανεὶς σὲ ἕνα τέτοιο Θεό;

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ἀντίθετα μὲ τὶς προσδοκίες τῶν Ἑλλήνων, καυχιόταν γιὰ «τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσ. γ΄ 19), γιὰ τὸν Σταυρὸ τοῦ Κυρίου. Ὁ Θεὸς εἶναι κυρίως Ἀγάπη καὶ αὐτὸ δὲν χωράει στὴν "ὑψηλὴ" συλλογιστικὴ τῶν ἀθέων ἐπιστημόνων. Χωράει ὅμως στὴν ταπεινὴ λογικὴ καὶ τῶν πλέον ἁπλοϊκῶν πιστῶν, οἱ ὁποῖοι βιώνουν καθημερινὰ τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ στὴν ζωή τους. **Καὶ τί εἶναι ἰσχυρότερο, οἱ θεωρητικοὶ συλλογισμοὶ ἢ ἡ βιωματικὴ ἐμπειρία; «Λόγῳ παλαίει πᾶς λόγος, βίῳ δὲ τίς;» ἔλεγε ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς.**

*(ΠΗΓΗ: περιοδ. «**Η ΔΡΑΣΙΣ ΜΑΣ**», τ. 486, Φεβρουάριος 2011, Στοιχειοθεσία «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»)*